

ప్రశస్తి పత్రము

విషయ సూచిక

నవంబరు
1944
తీధి
సంవత్సర చందా
రు 3-0-0
బెజవాడ

ప్రణయలీల	...	252
కనీనికా నిదానము	...	256
అంటువ్యాధులు	...	265
కన్నులు : ప్రికృతి చికిత్సాలయ ప్రారంభోత్సవము, ఆశ్వగడ్డ	...	266

ప్రకృ

సహజవైద్య సచిచి మాసపత్రిక

సంపుటము 26 బెజవాడ, సెప్టెంబరు 1914 సంచిక 11

ప్రణయలీల

అంగీకరము

కలహకారణములు

10. ఒకటి కల్లి అంతే చాలా గౌరవం. ఆమె తప్పు చేయదనీ, ఆమె ఎప్పుడూ అబద్ధమాడదనీ, ఆతని నమ్మిక. ఆమె చేసుకుంటూఉండే అలంకరణ విహీనమైన మానవతలంతా ఆలంబించవలసినదీ అని గూడా ఆతనికి పట్టుదల. తాను చేసుకున్న భార్యగూడా తన కల్లివలె కొన్న పెట్టుకొనవలెను. కావీసినీ చీర కట్టుకొనలెను. ఆమె తోడుగుకొనుచున్నట్టి రవికలనే తోడుగువలెను. అవిడ ఎట్టి ఆధరగములను పెట్టుకొనెనో అట్టివాటినే అలంకరించుకొనవలెను. అని ఆతను కోరుతూ ఉంటాడు. భార్య ఆ విధంగా ప్రవర్తించజాలనివో తిడతాడు, కొట్టుతాడు; ఇట్టి ప్రవర్తనవలన గూడా సంసారంలో తగవులేర్పడతాయి. నిజానీ తన కల్లి యొక్క జీవితంలో తనకు తెలిసినది కొద్దికాలము మాత్రమే. అవిడ తన తల్లిదండ్రులను విన్నవోలేదో! అవిడ ఆత్మమామలను ఎంత ఏడిపించిందో, అవిడ నయస్సులో అప్పుటికి ఆముఠానున్న పూర్వాచారాలను ఎన్నటిని నల్లంఘించిందో ఆతని కేంకెను ఏ అందుకల్ల తన భార్య తన కల్లినే మేలుబడిగా గణించి ప్రవర్తించాలని కోరటంలో గూడ కలహకారణాలు ఉన్నవి. అందువల్లనే సంసారంలో సౌఖ్యంకోరేచరలు తన భార్యగూడా కాలానుగత్యపైన వేషభాషలను ఆలంబించటానికి అనుమతించాలి. లోకంలో ఉండే పడుచు వాళ్లంతా ధరించే దుస్తులవంటి దుస్తులనే ధరించకపోతే తన భార్యను లోకంలో "పెద్దాపేరక్క" అంటారు. అంతే కాకుండా తోటి యువకులతోనూ అలంకరించుకోటం ప్రతియువకుకీ యుద్ధం నే ఉంటుంది. భర్త నిర్బంధమువల్ల తన కన్నమైన వేషభాషలను ఆలంబించేందుకు హక్కులేకపోతే ఆమె స్వార్థం తీర్చుకునే కోరికతోయిన వారివలె విచార పడుతుంది. ఆమెలోనుండే స్వేచ్ఛా ప్రీయత్వము జాగరిత మవుతుంది కొంచెం ఇంట్లో చుకవు ఏర్పడిన కొద్దీ ఆమె యొక ఎదురు తిగినుకుంది. ఈ తిరుగుబాటు మగవాడు భరించలేదు ఇల్లు కల్లోలాలు

నిలయుచువుకుంది. అదీ కాకుండా వేషభాషలను శీలం చేడిపోదు. పూర్వాచారంగా దుస్తులు సమకప్పు వారంతా నూటికి నూరు భాగాలూ పీడలందున చెప్పుటానికి వీలులేదు. శీలం వేడినవారే తెమలవో పూర్వాచారపరాయణులవలె నటించుకుంటున్నా కప్పు. పురుషుడు కోరే శీలం వేషభాషలతో రానూ రాయ, పోనూ పోదు. పగ్గి అత్తా తిండిలు తింటే ఉండలేదని వేషభాషలయందు వేషిత్వ వలన కన్పించిన నెవమెన్నటూ ఉండుట చింతాలనందనే జగము చున్నది. ఎవరి కాలంలో వారు, మనవివాళ్ళకు వదులు వాళ్ళకు అభిప్రాయాల్లో తేడాలు కన్పించటం కూడా సహజమేను. ఆరంగి తెలియకయే తగ్గి పత్ర మవలంబించి సంసారంలో నడకకప్పుతూ చేసుకున్న యువకుల నెందరికో నిర్వృతం చూచుచున్నానే ఉంటుంది.

11. ఎందరో కాలం మెండి తన భార్య ఈ విధంగా ఉండాలి, ఈవిధంగా దుస్తులు ధరించాలి. ఈవిధంగా నగలు అలంకరించవలె వాలే, ఈవిధంగా నడచాలే, ఈ విధంగా మాట్లాడవలె, అని చిరంకాలం మననం చేసి ఒక స్వప్నమందరినీ సృష్టించుకుంటాడు. తన భార్య కాపురానికి వచ్చినవాటినుండి అగిడ ధరించవలసిన దుస్తులతోనూ, పెట్టుకొనవలసిన నగలతోనూ మౌనంగా వలసిన వస్త్రధారణ, నడకవలసిన స్థితి మొదలగు కల్పనలు. అమె ఆలంబించకపోతే అపదలు వస్తాయి. కలలోనూ శిక్షిస్తాడు. అప్పుటికి వివేకం లేక స్వేచ్ఛాదు. ఆడుగడగికి గొలుగుతాడు. కలహిస్తాడు. భార్య పెన్నులతో తగవు పెంచుకుంటున్న పురుషుడికి తన భార్యగూడా పగ్గి అత్తలవలె ఉంటుంది. వానిని విరాళం చేసేపుట్టి ఆమెతో కోర్కెలు కల్పిస్తూ ఉంటుందనీ కోరునే తోచదు. అందువలననే తన భార్యను తన యొక్క పగికారం తయారు చేయాలి అనుకుంటుంటుంది. పగి మగవాడూ తప్పుకుండా చివరకు పోతుంటాడు.

12. రజస్వలా కాక పూర్వమే ఒకటి నివాసముంటూ ఉంటుంది, రజస్వలాలంతటా చురుస్తున్నప్పుడు యువకు

యువకులు ఒకరినొకరు ప్రేమించుకొని వివాహానికి ఒడంబడినపుడు అవివాహము పెంటనే జరిగిపోవలయును. అట్లాగానుండా వివాహ నిష్ఫలమయిన తరువాత చిరకాలం వివాహం గాకుండా అగిపోయిన యెడల అదాంపత్యమనందుకుండ కలహమనకు తావు గలదు. యువత యువకులు అన్యోన్యంగా ప్రేమించుకొన్న తరువాత వివాహం కావటానికి కొంత వ్యవధి ఉంటేనే మంచిది — ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకునేందుకు వ్యవధి యుంటుంది అని చెప్పవలసివచ్చును. అయితే అది సర్వథా నిజంగాదు. ప్రేమగల యువత యువకులు ఎక్కువకాలం ఒకరినొకరు అనుభవించకుండా యుండలేరు. వారి కలహం వారిని సంప్రయోగమునకు త్వరపెడుతూ ఉంటుంది. వివాహం కాక భార్య అట్టి సంప్రయోగము కలుగించినయెడల గర్భ భారణం కావచ్చునను భయముంటుంది. వివాహంగాని యువతకి గర్భ భారణమైతే లోకం నిందిస్తుందిగా! గర్భ భారణం అవుతుంది అనే భయంచేత యువత యువకుల రాగోదయమయినాగూడా విడిగా యుండటానికి వ్యతిరేకమైన సరాల్లో బాధ కలుగుతుంది. ఇట్టి ఒక తెగక కలుగుచుండునేని వారికి దాంపత్యము వందే మైదువ్యం కలుగవచ్చును. తరువాత వివాహమైనాగూడా ఈ మైదువ్యం చిగురుస్తూ ఉంటుంది. అందువల్ల అసంసారం దుఃఖభావనగా ఉంటుంది. ఇద్దరూ సంప్రయోగం చేసినా గూడా సంసారాల్లో మైదువ్యం రావటానికి వీలుంది. గర్భ భారణం అయినవిడల ఆ శ్రుతి పురుషుడికి మరింత లోతున అవుతుంది. దుష్కార మహారాజులకు గర్భిణిలో మన్న తన భార్యనే కాన స్వీకరిస్తే లోకులు తనను విషయమంటు దనుకుంటారేమనను కలయం కొలమెను నిరాకరించినట్లు భారణమవలసి తెలియుచున్నది. తెల్లవారిలేస్తే అధర్వమనందే వర్షం కునే నీటి నూన పులతో ఇట్టి సంప్రయోగము కూడనే గూడదని వేరే చెప్పవచ్చునలేదు. గర్భ భారణం కాకపోయినా అట్టి సంప్రయోగములవలన కూడా మైదువ్యం ఏర్పడుతుంది. తనకు అంత సుఖంగా స్వాధీనమైన యువత అదివరకే ఇంకా కొంతమంది యువకులకు స్వాధీనమై యుండగూడదా? అని పురుషుడు అనుమానిస్తాడు. అప్పుడు గూడ అ సంసారం దుఃఖభావనమే అవుతుంది. కనుకనే “మధుస్యశీఘ్రం” అని చెప్పి చెయ్యటం మంచిది.

13 కామోద్యమ గలిగిన పురుషుడు రాగోదయం

కాని తన భార్యను త్వరపెడితే ఆమె సంపత్తిగానికి యిష్టపడినపుడు అట్టి సంప్రయోగమునందు అతనికి విస్ఫుట్టి అగునప్పటికి ఆమెకు రాగోదయకలుగుననియు, అట్టి సంప్రయోగమువలన ఆమె ఉంటుందనియు, భార్య భర్తల కిద్దరును అట్టి సంప్రయోగము వలన నీరసముగలుగుననియు, ఆమెకు నాడులలో మితి చూసినబాధ మిగిలిపోవుననియు, యిట్టి సంప్రయోగములు తరచుగా జరుగుచుండినచో ఆ సంసారము తగవులకు నిలయముగ నుండుననియు, ముఖసంసారమునందు చదివెయ్యవచ్చును. కాక, ఆమె సంప్రయోగమును నిరాకరించిన ఎడల అతని దేహమునందు కామబాధ మిగిలిపోయి అతనికి భార్యయందే ద్వేషము పెరిగి పోవుట యును కదం. కనుక పురుషుడు ఇంద్రియనిగ్రహమును అభ్యసించి భార్యయందు రాగోదయ మైనప్పుడే సంప్రయోగము నెలవలయును. లేదా దోహదవిశేషములచే ఆమెకుగూడా రాగోదయము కలిగించి సంప్రయోగము చేయవలెను. ఇంగిలీజునము లేక పురుషుడు కామోద్యమమునకు శ్రుతి అభిసరించినపు డెల్ల అట్టి సంప్రయోగములవలన గూడ సంసారమునందు కలహము తేర్చుదని వేరే చెప్పవచ్చునలేదు.

14. చిరకాలము కలిసియున్న దంపతులు అన్యోన్యముగా తమ తమ అభిరుచులను గ్రహించవచ్చును. లేదా ఒకరి కొకరు తెలుపుకొనవచ్చును. మిగిలి మారనార్యుడు “కాశ్చాల్లోదయము” నందు కాలిన దను ఒక పాత్రను సృష్టించినాడు. అతనికి నిరంతరకలమైన సహజసాంద్ర్యమునందు పీఠి కదం. అతని భార్య సుగాలి కా సంగతి తెలియదు. భర్తను సంతోష పెట్టుటకును, అతని అనుగ్రహము సంపాదించుటకును ఆమె అనేక పాట్లు పడుతుంది. దివిదినము కొత్త అలంకారములు చేసుకుంటుంది. అతడామెను స్వీకరించదు. ఒకరోజున కలంటి పోనుకుంటుంది. కొట్టి లోకి పోతుంది. ఆ రోజుననే వర్షము కురుస్తుంది. విరాజింపకలమైన ఆమెను అతడు స్వీకరించి అనుభవిస్తాడు. తరువాతి మర్న యెప్పుడీ అట్టి. ఆమె అలంకరించుకొంటుంది. ఎంతో సేవ చేస్తుంది. అతని యింగిరము తెలియటకు పెన్నికావలసి పాటుపడుతుంది. ఆమె గ్రహించవలెను. అతడు ఇలా ఉన్నది తన అభిరుచి అని తెలుకడు. ఇట్లానే అనేక కలుంబాలలో ఒకరి అభిరుచి ఒకరి అభిరుచాక బాధపడుతూ ఉంటారు.

సంసారములో కాంతిని కోరేవారెల్లరును తమ తోటి వారి ఆధీనముల నెట్టి పనినై వుండునో. తనతోటి వారి ఆధీనములను తెలిసికొని తెలియకనో విరుద్ధముగా పనినై వుండునప్పుడు ఎందుకొకటి అకాంతిని కలిగిస్తాను. తన తోటివారు తనను ప్రసాదించి యెడల కాంతి యొక్క ధర్మమిచ్చి వస్తుంది?

15 కన్యావరణములో

కంఠ కీరమును కలమును రూపును
సౌమ్యము, శుభలక్షణములు, బాంధవవిద్యా
శ్రేయముగల నరగులకు
న్యాయముగాఁ జేయవలయు నధిక కీర్తికా.

ధనము, కులము, ధూపము ఇవి కన్యావరణ యందు ప్రాతియొండవలెనని వ్యాసీయున్నారు. విరుద్ధముగా ఉండవలసిన వేరుగా చెప్పినట్లుకలలేదు. ఇందులో నెవరికన్నా ఒకరికి నీమూడు నెక్కువైతే అహంభావము పెరుగుతుంది.

రెండవవారిలో ఉన్న న్యూనభావాన్ని యిది చెప్పగొడుతుంది. వంశవర్యాద, కిషోరి, అచారము (etiquette) కలవారికి ఒకరినొకరు పలకరించుకొనుటకుమాదా బాగా తెలుస్తుంది. మాట మర్యాద యెరుగనివగవాడు భార్యవినక కోపము వచ్చినపుడు బూతులు తిట్లుట మాదా చేసెదగుదును. కనుక దాంపత్యములో సౌఖ్యము కోరేవారు ఆనీశ్వరము గౌరవించుకొంటూ ఉండాలి, కోపము వచ్చినప్పుడుమాదా తన కెందుకు కోపము వచ్చిందో రెండవవారికి నచ్చచెప్పి సహనముండాలి. ధైర్యముండాలి. తెలివి ఉండాలి. సుఖముగా సంసారము చేయాలంటే యివివర్ణలన్ని అభ్యసించవలెనని యెట్లు తప్పుతుంది?

16. ఒక్కొక్కరికి తాను చాలా గొప్పవాళ్ళనునీ, మంచివాళ్ళనునీ తాముగనుక అసంసారమును ఎట్లాగో యిందుకుజ్ఞులున్నామని నమ్మిక ఉంటుంది. అదికాకుండా తనతోటివారు మంచివారుకాదని, వారిని నోరు మూయించకపోతే, తన మాటనొకదని తగవులాడే వారున్నారు. ఇట్లాంటి తగులకపోయినట్లు శ్రీలలోనూ ఉంటారు. పురుషులలోనూ ఉంటారు. ఊరుకొంటే, మరి రెచ్చిపోతూఉంటారు. ఒకసారి చివాట్లు పెట్టేదాకా వారు ఊరుకోరు. ఇట్లాంటి వారిలో మాదా సంసారాలనుభవముమై పోతూఉంటాయి. తగవు మొదలు పెట్టినతోడనే చివాట్లు పెట్టివారి లాభములేదు. వాళ్ళలో తగవులాడాలనే కోరిక అట్లాగనే నిలిచిపోతుంది.

ఈ సంగతి తెలిసే చాలామంది శ్రీలుగాని, పురుషులుగాని బాగా తగవులాడిన తగువానినే చివాట్లు పెట్టుట తటస్థమేమోనా ఉంటుంది. ఉరుములు, మొర్రులతో వర్షము కురిసిన తరువాత - అకాళము నిర్మలముగా ఉన్నట్లు, ఈతగవుల తరువాత సంసారము నిర్మలముగా జరిగిపోతూ ఉంటుంది. అందుచేత నిజీ తగవులవలన సంసారవిచ్ఛేదము సామాన్యముగా జరుగదు. అయినప్పటికిని యిట్టి తగవులలో మాదా వివక్షింపాలి లేకపోవాలి.

17. ఈ క్రింది దుర్గుణాలుంటే ఆ సంసారము ఎప్పుడైతే నా విచ్ఛేదము కాకతప్పదు. భార్యలోగాని, భర్తలోగాని, యిద్దరిలోగాని, యిందలో అన్నీగాని, కొన్నిగాని దుర్గుణాలున్నప్పుడు ఆ కుటుంబము మొదట తగవులకును, తరువాత అకాంతిని, నిత్యము ఉంటుంది. సంసారవిచ్ఛేదానికి కూడా దారి క్రియకమానదు.

1. సోమరితనము 2. అబద్ధలాడే స్వభావము 3. దుబారాభిరుచి 4. తన సుఖమే ప్రధానముగా భావించుట 5. తప్పేవాని తనమాట చెల్లాలనే పట్టుదల, సంసార విచ్ఛేదానికి శ్రీ పురుషులలో నుండే నేచ్చాప్రకృతి యెంతయేని బలముకలిగి ఉండును. ఒకరిమాట ఒకరు వినేడేమిటి ఆనేభావము శ్రీలోగాని, పురుషులలోగాని కలిగితే రెండవవాడు ఎంత గరుడపోతున్నా, తగవుల వృద్ధి పొందుతునే ఉంటాయి. సమస్యపోదామని అని యెరుగుకొనుటకూ ఉంటాకో, వారు నరకయాతన అనుభవించుట తప్ప ఆ సంసారములో సుఖములేక మైనా ఉండదు. ఒకప్పుడు రెండవవారు మాదా యెందుకు తిరిగితేనే యే యాతన సంసారమో సాగుతుంది గాని లేకపోతే అడుగు జరగదు.

18. గృహస్థి పరిపాలించటానికి పురుషునికి యోగ్యత ఉన్నదని యిదివరకే వ్యాఖ్యము. ఈ రోజున పక్షి ఎంత వందావు. తిరిగిమూతలో తేలికరై యెంత తేళావు. అని మగవాడు అడవిని తెచ్చి అడవిలము మొదలు పెడితే అట్టి మగవాని పాదవరీతనము సాగక పోతునే కాకుండా కుటుంబానికి ఆరేణి దొంగ అవుతాడు. మిగతావాళ్ళందరూ దొంగవుతారు. ఇట్టి సంసారాలు ఎన్నో చూస్తూఉంటాము. అందులోని ఒక సంసారపు కథను వ్యాసము.

అది ఒక పెట్టు ఊరు. బాగా పెట్టుపంటలు వండుతాయి. ఆ యింటి యజమాని వ్యాకృతకోరు. ఇంటికి వచ్చినప్పుడల్లా యింటిలో ఆయ్యో భయము పరితప

చేస్తూ ఉంటాడు. గంపెడు పిల్లలు గల కుటుంబము. అందులో మైనారిటీ. కెల్లెన కొడుకు లిద్దరున్నారు. వారికి కూడా పిల్లలున్నారు. పండుగ వాడైనా ఇంటిలో పిండివంట చేయని దా యజమాని. ఒక రోజున కొద్దలో వారంటు బారీ అయింది. మూడు రోజుల దాకా యీ ఊరు రావడని చెప్పి సంసార కొడుకులు. మూడు రోజులూ మూడు పిండివంటలూ చేసుకొని యింటిల్ని పొడి తిన్నారు. చిల్లర విషయాల్లో యెక్కువ శక్తిని తీసికొనే మగవారికి నిట్టి దుర్గతే సంసారము ముప్పు తుంది. ఒక సంసారములో పొడువరితము జరగా అంటే కూడా శ్రీ, పురుషులు బాగా సంపదించు కొని చిల్లరవిషయాలన్నీ శ్రీ, పెద్ద విషయాలన్నీ పురుషుడు, స్వతంత్రముగా చేసిప్పుడే ఆ సంసారము బాగా పొగుతుంది. తగవులు రాకుండా ఉంటాయి. ఒకరి మీద ఒకరు నిరంకుశమైన పెత్తనము చేయుట మొదలు పెట్టితే తగవులే వస్తాయి. సంసార విచ్ఛేదమున్నూ జరుగుతూ ఉంటుంది.

19. ఒక ఆసామి ఉన్నాడు. భార్య భర్త లిద్దరూ చదువుకొన్నవారే. ఆ యింట్లో గోడలమీద పత్రికా భార్యలను బోధించు వాళ్ళారే వ్యాకాదు. అతని దృష్టిలో సావిత్రి, అనసూయ, సీత, అరుంధతి, దమయంతి మొదలైన మహాపత్రికల చరిత్రల మనసులో పెట్టుకొని తన భార్య కూడా తన నల్ల ప్రేమించాలని కోరేవాడు. ఇలాగే చాలామంది పురుషులు కొరుతూ ఉంటారు. అయితే సత్యమంతుడు. ఆర్థి, రామడు, వనిస్సుడు, మొదలగువారు తమ భార్యల నల్లాలించే వారో తమ కుక్కరేకు. ఇట్టి మగవారు కోరే కోరికలు గొంతెమ్మ కోరికలవైతాయి. ఇంత పెద్ద కోరికలు కోనే వారి సంసారమూడా దుఃఖానికి, క్షుద్రితన పేతునగు తుంది. మహాపత్రికలగా పురాణాలలో చెప్పబడిన శ్రీమతకూడా హృదయమనేది ఉండేదనన్నీ, స్వంత కోరికలు ఉండేవన్నీ యింతకన్నా అధి, రామడు, అచిరమైనవారి కోరికలు వెరవేదన్నీ ఉండేవారనన్నీ యెవరి ఉన్నయెడల సంసారము సుఖమయముగా ఉంటుందనన్నీ తెలుసుకొనవలెను.

20. ఆదివరకు పెంత శవ్వపడితన్నా 'భర్త యింటికి వచ్చేటప్పటికి' పరిగన్నముఖంతో ఉంటారు. చికాకుకు కారణమైన యెంత శవ్వపుటచేస్తూ ఉండే మగవాడైనా, యింటికి వచ్చేటప్పటికి ఆ చికాకువంతా మరచిపోయి శవ్వముఖంతోనే యింటికి వస్తాడు. అలాంటి

సంసారాలలో సహజముగా వైషమ్య కారణాలిండినా సమసిపోతాయి. భర్త యింటికివచ్చేటప్పటికి యెక్కువ తేని చికాకు తెచ్చిపెట్టుకొనే శ్రీ లుంటారు. అలాగే కొందరు పురుషులు అశీనులూను, వీధిలూను ఉన్నంత వరకూ చాలా సౌమ్యముగాను, మర్యాదగానూ ఉండి ఇంటికివచ్చేటప్పటికి సీరియస్ అయిపోతారు. లేదా చికాకైనా పడతారు. ఇలాంటి భార్య భర్తలలో 'పేమవృద్ధిపొందక తుప్పించి, నశించి పోతుంది. మగవాడు బయటకు వెళ్ళేటప్పుడు శ్రీ అతనిని చికాకుపెట్టితా అశీనులో అన్నీ తప్పులేచేసి చివాటు తింటాడు. అతడే వ్యాపారముడైనా యెన్నో చేరాలు పోకాట్టుకొని, యెన్నో చేరాలలో నష్టపడి యింటికి వస్తాడు. పరిగన్నవదనముతో భార్య ఒక చిరునవ్వు పెచ్చి, భర్తను బయటకు పంపిన యెడల ఆ కోజంతా అతనికి జయముగానే ఉంటుంది. ఈస్వలలో విషయాలు తెలియకనే యెన్నో సంసారములు దుఃఖ భావముగా ఉంటున్నాయి. ఇంటికి వచ్చేటప్పటికి భార్య ప్రసన్నంగా ఉంటే, పగలంతా తానుపడిన స్థాన్ని మగవాడు మరచిపోతాడు. అలాగే పగలంతా తాను చేసిన బండ్చాడి అంతా, పురుషుడు అడిస ఒక నవ్వు మాటతో శ్రీ మరచిపోతుంది. అప్పుడా దాంపత్య ములో వెన్నెల కాస్తుంది.

21. భార్య భర్తలకు కొన్ని విషయాల్లో కలయిక వరు. వెంటనే కాదు కూడదు అనుకొంటే తగవులే వస్తాయి. వెంటనే నిర్ణయించు తీరుండా తానప్పటికి జగము చేసుకోలేక పోతెనయి, కొంత కాలము ఆగము చేసి కొనుటకు పరియన్నంతునయి చెప్పినయెడల అప్పటి కా తగవుసమసిపోవును. కాలము వారి యేక భావాన్ని గంభీరము చేస్తుంది. అట్లాకావండా పత్రికలియని విషయము దగ్గిరా నిర్ధారణ చేసుకొనానికి ప్రయత్నిస్తే ఆ సంసారము కూడా తగవుతు నలయమవు తుంది. అప్పుడు కావేషికోర్త తనయిప్పుడులేని విషయాన్నైనా, పత్రికపొందించి యెదుటివారిని ఒప్పించాలను అభిలాషలుగతుంది, వీరినివారు వారిని వీరూ నిందించుకొనుటతో సంసార విచ్ఛేదానికి మార్గమేర్పడు తుంది. అందుకల్లానే యెంతో శేర్పరితనము ఉన్న వారేగాని, సంసారములోవచ్చే చిన్న తగవులను సమ దాయించుకో జాలరు.

22. పత్రిక చిన్నవిషయము దగ్గిరా, తప్పుపట్టి, గొణుగుతూ ఉంటే కూడా ఉపద్రవమైన కోమము వస్తుంది.

ఎంతసూసము తెచ్చుకొన్నా ఆకోపము అగదు. భార్య భర్తలలో యే ఒకరికో యిట్టి దుర్గణమున్న యెడల ఆ సంసారము తగవులకు నిలయి మై దుఃఖిల్లడముగా ఉంటుంది. ఆ సణుగుణ్ణి భరించేవారు యమయాతన ననుభవిస్తూ ఉంటారు. రెండవవారు నోరు చేసుకొని తలవాచేటట్లు చీవాట్లు పెడితేగాని గొణిగేవారు నోరు

మూసుకోరు. ఎప్పుటికైనా ఆ కన్నుని చివాట్లు తింటే గాని, గొణిగేవారు నోరుమూసుకోరు. ఈ చివాట్లు పెట్టే మొండితనము రెండవవారు అభ్యాసము చేసు కోంది ఆ సంసారము బొత్తిగా చెడిపోతుంది. ఏదో విధముగా సంసారము ఈడవాలంటే, యీ ప్రవృత్తి అవసరమవుతుంది.

కనీనికానిదానము

అధ్యాయము 9.

మృత్తింఠి

రోగపదార్థపు మండము : సారాయి మురుగుట

రోగపదార్థము. మండముపొంది విరిచి చెందుటను సారాయి మురుగుటతో పోల్చవచ్చును. రోగపదార్థము మండము పొందినపుడు రాసాయనిక మార్పులు యొక్కతగా కల్గును. అట్లునే సారాయి మురుగునపుడును రాసాయనిక మార్పులు యొక్కతగా కల్గును. ఈరెండు ప్రక్రియలలోను వేడి పుట్టును. రోగపదార్థము మండముపొంది విరిచి చెందనిచ్చినయెడల దేహమునకు ఉపకారము కలుగును. అపకారము జరుగదు. మండముపొంది విరిచిచెందిన బహిర్గత మగుటకు యెట్టి అభ్యంతరములను కల్పించరాదు. సారాయిని కూడా యధాక్రమముగా మురుగనిచ్చినయెడల పొంగి చల్లారును. పొంగి చల్లారిన తరువాత అసలు నరకు నిలబడును.

రోగపదార్థము మండము పొందకుండాను, సారాయి మురుగకుండాను మందులతో అణచిపెట్టిన యెడల అపకారము జరుగును.

సారాయిలోని వస్తువులు

రోగము కలుగుటకు ఉపయోగపడు వస్తువులు

- (1) నీరు
- (2) పంచదార
- (3) కల్లుమడ్డి

- (1) సజీవమైన రక్తము
- (2) రక్తములోని అశ్మపదార్థము
- (3) రక్తములోని నూత్నీకీవులు, శరీరంధ్రములు

అలోపతివారు నూత్నీకీవులవలననే రోగము వచ్చునున్నదని వాదిస్తారు. నూత్నీకీవులవలన రోగములు వచ్చుచున్నవి గాన రోగముల రూపుమాతలనంటే నూత్నీకీవుల నాశనము చేయవలెనంటారు. వారి తెలివితేటలను వీటిని (యీ నూత్నీకీవులను) నాశనముచేయటకే వినియోగిస్తారు. టీకాలు, మందులు యీ పనిని పూర్తిచేయు నంటారు.

తరువాతి పుటలు చదివిన మా చదువరులే రోగపదార్థమువలన రోగము వచ్చునదీ, నూత్నీకీవులవలన రోగము వచ్చునదీ చెప్పగలరు. ఈ నూత్నీకీవుల నాశనముచేయుటే ప్రధానముగా భావించి అలోపతివైద్యము వారు కట్టిన మందు మేడలన్నియు గాలిమేడ అగును.

పోలిక

మురుగుట

మండము పొందుట

కల్లు మడ్డి పంచదార సిగ్గెలోనే త్రులియును. పంచదారలేని నీటిలో కల్లుమడ్డి త్రులియును.

రోగపదార్థములో మైక్రోజీములు త్రుట్టును. ఈ మైక్రోజీములు పెరిగి నూత్నీకీవులగును. రక్తములో. మలినములు లేక ధాతుకళి గాగా ఉన్నయెడల నూత్నీకీవులు వృద్ధి పొందవు.

పొర్రెగెరు విఘాంతు ప్పెంచితేశపు శాస్త్రజ్ఞుడు. మందులు వాడుటవలన పంచదార కిళ్ళలో కల్లు మడ్డిజీవులు వృద్ధిపొందలేదనియు, చచ్చిపోయినవనియు పోదాహరణముగా చూపించినాడు. బయటనుండి గాలి, వెలుగులు లోనికి జొరకుండా యేర్పాటుచేసి యీ పరిశోధనల జరిపెను.

ఇందుకు వాడిన మందులు రోగపదార్థములోని నూ జీవుల చలనమును ప్రభావించి వేయును. కావున నూత్న జీవులు చచ్చిపోవును. నూత్నజీవులలోని మరుగునో మందులలోని విషములు తోడగును. ఈ రెండు కలియుట వలన వీటిలో నుండి మరొక విషము తయారగును. తరువాత రోగముల మందులతో ఆణిచివేయుట వలన కాలికరోగములు పుట్టుచున్నవి.

నాలుగవదశ

ఈ దశలో అంతరవయవములోని పదార్థమే లోపించును.

పంచదార నీటిలో కల్లుమడ్డిజీవిన మరుగును. ఈ మరుగు వృద్ధికాకుండా మందులు వేయవచ్చును. ఇట్లు ఆణిచివేయబడిన కల్లుమడ్డిజీవి. పంచదార నీటికిని గాలి తగిలిన యెడల ఆ నీటిలో నూత్నజీవులు పుట్టును.

ఈ నూత్నజీవులను మళ్ళీ మందులతో ఆణిచివేసిన యెడల సారాయి తయారు కాదు. ఒకవేళ తయారైనను విషకల్యముగా నుండును.

రోగము మూడవదశను పొందునప్పటికే కాలిక స్వరూపమును పొందును. కాలిక స్వరూపమును పొందిన తరువాత రోగపదార్థమును అస్పృశ్యము బయటకు వెట్టుటకు ప్రయత్నము చేయుచుండును.

అస్పృశ్యము వచ్చు జ్వరము మంటలు యిట్లా బయటకు వచ్చినవే. బయటకు వచ్చిన వని తెలియుగానే మందులతో ఆణిచిపెట్టుతారు. మందులతో కాక సోతే శస్త్రముల తుపయోగిస్తారు. ఇకను స్వాస్థ్య పరికిలముల కలగవు. ఈ విధముగా ఆణిచివేయబడుటచే రోగపదార్థము వెలువరించు శక్తి పోగొటి లేవండా పోవును. రోగపదార్థము వెచ్చు పెరిగిపోవుట చేతను, నిలవఉండుటచేతనూ పులిసి అంతావయవముల తినివేయును. తూట్టుపడును. రోగపదార్థము ప్రాచీనములలో నిలిచిపోయి, పుడిసిన ఊరికివలెనాని చిన్ని గోళముల తినివేయును తూట్టుపడును. అప్పుడు హృదయ క్షయరోగము వచ్చిన దంచును. ఈ రోగపదార్థమెచ్చట చేరి నిలవకంటూనో ఆ ఆకాశములు గాని. భాగములుగాని తినివేయును. వాటికి కంట్రాడించిన జబ్బులు వచ్చినవగుము. పక్షవాదము, కాన్సరు చెడులూ లాగితోనిపోవుట, పొండుకు, కీడినాకము, అతిమాత్రము మొదలగునవచ్చు యిట్లావచ్చినవే.

కాలిక రోగము

తరువాత రోగములను కాలికరోగములు వెట్టు కలిగిడి గజ్జ, చీప్ మొదలగు చర్మవ్యాధులను మందులతో ఆణిచిపెట్టుటవలన క్షయరోగము యెట్లు వచ్చినది స్త్రీ శైద్యమునచేసి యెట్లు అరోగ్యమును పొంది

నది తెలుపుటకు ఒక పెద్దమనిషి కథను చెప్తుతాను. ఇది ప్రక్కకుముగా జరిగిన కథ గాని ఇందులో యేమియు అతిశయోక్తులు లేవు. పుట్టినప్పుడు యీ పెద్దమనిషి కనీసము మూడురు నీలము

ఊదారంగు కలిసినట్లుగా ఉన్నది. ఈ సంగతిని బట్టి యీ శిశువు తల్లిదండ్రుల బోగోగ్యవంతులకారని తెలుసుకోవకలము. వంశానుగతముగా వచ్చు రోగప్రభవతలు యీ శిశువులో యెక్కువగా గలవు. ఈ రోగప్రభవతను బయటకు వెల్లుటకు ప్రకృతి ప్రయత్నము చేసినది. గజ్జి, తీట, చీడ మొదలగు చర్మవ్యాధులు బయటపడినవి. చర్మరోగములద్వారా బయటకు వచ్చిన రోగపదార్థమును అణచివేయుటకు, తల్లిదండ్రులై చిచ్చుని సహాయంతో రసము, గంధకములతో తయారుచేసిన మందులు రాచినారు.

నూత్రోత్పత్తులు బయటకు కనపడకుండా అణచిపెట్టినారు బయటకు కనపడకుండా అణచివేసినారేగాని ఆలలు గూడు మాత్రము ఆట్లునే నిశచ ఉన్నది. బయటకువచ్చు తోవలను మాత్రము మూసినారు తల్లిదండ్రులు ఆ శిశువు కనీకను చూచినట్లుంటే కనీకలోని రేపడల అవరణ వెనుకటికన్న నల్లపడుటకు గురిచెడివారు. కనీక మొత్తపురంగు నల్లపడినదని తెలుసుకొనెడివారు.

తన ప్రియత్నమునకు అశోభము కలిగినను ప్రకృతి తన పోరాటమును మానేరదు. ఒకదోషకట్టుపడగానే మరొక తోవకై ప్రియత్నము చేయుచుండెను. కాలియము, మాత్రిపిండిములు, శ్లేశ్మము, ష్మగ్నులు యీపని మొదలుపెట్టినవి. ఎట్లాగంటే కడుపుబ్బరము కెక్కులు, కడుపునొప్పి, మలబద్ధకము అప్పుడప్పుడు అభిపారము వచ్చుచుండెడివి. నులిపురుగు కూడా పడుచుండెడిది.

రోగములో బాధపడు పిల్లవానిని చూచి చుట్టుపక్కల వారంతా యెవరితోచిన మందును వారు చేపట్టుచుండెడివారు. తల్లిదండ్రులు యీ మందులన్నటిని రాచినారు రోగము కనుపడినదే తప్పగా మందులతో పెంట్టాడినారు. ఈ పిల్లవాని కనీకలను చూచినట్లుంటే శ్లేశ్మకాయమును, ప్రేగులను తెలుపు ప్రేరినిధి భాగములో నల్లగీతలు కనుపడినవి. అంతరితయకములు లోపించుట అప్పుడే గ్రహించెడివారు. మందులగుర్తులు కనీకలో వివరముగా కనుపడినవి. కనీకలోని మాదక అవరణలో లెల్లటి ఉంగరములు కనుపడినవి. నాడీమండలము కంపించి పట్టు తెలుసుకొనవలసినది.

రోగపదార్థము పెరిగి భారములు పెరుగుచున్నవి అని, రోగపదార్థమును బయటకు వెల్లుటకు ప్రకృతి తరచుగా ప్రయత్నించుచుండెడిది. బయటచేయుచుండెడిది. గజ్జి

తేయచుండెడిది. పిల్లవాడు బడికిపోవు చుండెడివాడు గావున మిగిలిన పిల్లలనుండి మురికి అంటుచున్నదని తల్లి గోల చేయుచుండెడిది. గవదల్లిలు, మాంస సంతానిక, గజ్జి, చీడ మొదలగునవన్ని వచ్చుచుండెడివి. చిట్టచివరకు మహాచీకము వచ్చినది. మామూలు మందులతోనే దీనిని అణచివేసినారు.

పిల్లవానికి యుక్తవయస్సు వచ్చినది, మూడు, మూడు రోజులకు జబ్బులు వచ్చుచుండుటచేత జీవితములోని మాధుర్యమును గ్రహించలేక పోయినాడు. జీవితము మీద అసహ్యము యేవనింపు కల్గినది.

మందులై ద్వయవారు వాడు ఖనిజములన్నియు యీ రోగికి కనీకలో గలవు. పాషాణము, పాదరసము క్వయానా, ఆయోడిన్లు వాటికి అనురాగమున్నచోట్ల (అవయవములలో) చేసినట్లు ప్రేరినిధి భాగములలో కనబడిన అయాంగులవలన తెలుసుకొన్నాము. ఈ ఖనిజములు ఆయా అవయవములలో చేరుటచేత జీర్ణక్రియయు, బహిష్కరణ క్రియయు క్రమముగా జరుగుటలేదు. మలినములు బయటకుపోవుటలేదు. లోపలనే నిలిచిపోవుచున్నది. మాత్రిపిండిములు, ష్మగ్నులు స్వధర్మమును నిర్వర్తించుటలేదు. రెండు మారాలు చచ్చుపడినాయి గాన త్యాగోపాయములు యీ పనిని పూరించెను తనీ వచ్చినది. అందువలన రెండుమూడు రోజులకు బయటచేయుచు వచ్చినది. దగ్గు జ్వరము వెంటబడి కాలిక మగుచున్నది ఛేదనపడి పేరు పడిన ఘనతైల్యుని వద్దకు పోయినాడు. వీరిద్దరిని యీ క్రింది సంభాషణ జరిగినది.

డా—ఏమండీ ఖులాసాగా ఉన్నారా?
పె—ఏమి ఖులాసాండి రాత్రిల్ల నిద్రపట్టుటల్లా, దగ్గుతో ఉపిరి అడుగులేదు. దగ్గుతగ్గే మండిదురు.
డా—అదంతవని ఇదిగో తీసికోండి క్వేసా, గంధకములతో తయారుచేసిన మందు. జ్వరము మూడు పూటలతో పోతుంది. పడుకోబోవునపుడు యీ నల్లమందు మాత్రము రెండు సేవించండి. దగ్గునామ రూపములు లేకుండా పోతుంది. రెండు మూడు రోజుల్లో వచ్చి యీటా ఉన్నదీ చెప్పుండి.

నాలుగు వారాలపాటు గడచింది. పెద్దమనిషి మల్లీ

పె—మీ మందు అద్భుతముగా పనిచేసింది. రెండు పూటలతోనే జ్వరము పోయింది. దగ్గుకూడా పోయి

నట్లే. బాగా నీరసముగా నున్నది. తలనొప్పి విపరీతముగా నున్నది. ఇన్నులోని నోపులకు ఆంతు, పొంతులేదు. వాదమునకు ఒక తడవ విరోధన మగును. (ఇవన్నీ క్రిందను, నల్లమందు వాడుటవలన కలిగిన తరువాతి ఫలితములు)

డా—అట్లాగా ఈ మందుతో (పాపాణము, ఇనుము) నీ బాధలన్నీ పోతాయి. ఈ టూనిక్స్ తో ఒకరి పుట్టుతుంది. ఇనకా, మందు చూడకుండా తిన్నెయ్యి మాంసము, కోడిగుడ్డు, యివ్వమొచ్చినట్లు వాడు. తొందర, సారాయిలు నిశ్చయింపవలెను.

డా—ఇవన్నీ చెప్పారుగాని ముఖ్యము మాటేమిటి? డా. అన్నట్లు మరచిపోయినా, భోజనము ఆయన తడుపరి యీ మాత్రలను చేపించండి. వీటితో మల బద్ధకము మటుమాయమవాలి.

వెలరోజులు గడచిన తరువాత పెద్దమనిషి మళ్ళీ రయ్యారయ్యారు

డా—మీరు చెప్పినవన్నీ సరిగ్గా జరిగినాయి. విచిత్రమేమంటే నామరూపాలు లేకుండాపోయిన దగ్గర తల క్లింది. ఎంత తిన్నా బలమేమీ ఉండదు. నీరసము యెక్కువగుచున్నది. మాత్రలు తేనీపెరుగు చూడు రోజులవరకు విరోధనము బాగా ఆయింది. తరువాత ఇనుకట్టికన్న మరీ అధ్యాన్నమయింది, గుండెల్లో బడవు అధికమయింది.

డా—నీలమే, మోతాదు చాలేదు. కొంచెము పెద్ద మోతాదు ఇవ్వాలి. దానితోగాని (బాధలు) నామ రూపాలు లేకుండా పోవు. పడుకోబోవునపుడు ఈ మాత్రలు పాదరసముతో తయారు చేయబడిన సేవింపండి. ఎంతకంటే అంతజలము వస్తుంది. కాఫీ, టీ, బ్రాండిలను తరచుగా వాడండి. మీ హృదయము బలహీనముగా నున్నది. శుశుంధును (నల్లమందు) వాడండి. నాదీ దృఢముగా కొట్టుకొంటుంది. క్షేమము తెగిపడుతుంది. ఈ పొడిని నీళ్ళతో కలిపి త్రాగండి.

ఇట్లా గంటకొక మందుచొప్పున వాడటం మొదలు పెట్టాడు. తింటానీకి అంతాపొంతూ లేదు. దెబ్బతీయ నకుమూడా లేదు. డాక్టరేమో మందు బాగా తని చేతున్న దంటాడు. డాక్టరేమో గుడుగుపెరచటల్లా, మందుల మోతాదులు పెరిగి పోతున్నాయి. దానితో పాటు డాక్టరేజులు పెరుగుచున్నాయి.

డాక్టరు తన తత్వాన్ని బాగా గ్రహించాడు. మరొక డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళితే తన దేహకత్వము గ్రహించటానికి చెండు సంవత్సరాలు పట్టుతుంది. చెండు సంవత్సరాలు గడచిన తరువాత గా రోగము నయమగుట. ఇది రోగి లోని అలోచన. ఇకను డాక్టరుగారి సంగతి తెలుసుకొందాము. అతడును విసుగు పుట్టింది. కనబడినపుడల్లా ఒకటి పోది. అంతాపొంతూ ఉండదు. ఒకరోజుమాడా కులాసాగా ఉన్నట్లు చెప్పడు. తానీ బాధ వదలించుకొను లెట్లాగా అని అలోచించాడు. చివరకు ఒక మార్గముతోచింది. ఒక పెన్నెలిస్టు దగ్గరకు పొమ్మన్నాడు, పోయినంత మాత్రాననే నీ రోగము కుదురు నన్నాడు.

అప్పెనెలిస్టు కళ్ళి, మూత్రముపరీక్ష చేసి క్షయరోగి కీర్తి లున్నాయన్నాడు. వాటినిచంపుటకు మందులు వాడుట మొదలుపెట్టాడు. ఏమీ గుణము కనిపించరా.

మందులతో విడిగి వేసారిపోయినాడు. మాంసము, కోడిగుడ్డు మిడిమిరి తిన్నా ఉపయోగ మండటల్లా: చూడకుండా బ్రతకకుండా మొండి వీనుగలాగున్నాడు మన పెద్దమనిషి.

అప్పెనెలిస్టుమాడా మన పెద్దమనిషిలో వినిగి క్లింది. ఒక రోజుమా రోగము వదలదు, షురోగిలో బాధను వదలించుకోటానికి Ol. Paso కు (క్షయరోగి కాని టోరియన్ ఇచ్చటకు భాగ్యంతులు పోగలరు) పొమ్మన్నాడు. షురోగి కుటుంబ అరికపరికితు లెట్లా ఉన్నారో విచారించుకొందామో డాక్టరేజీలతోనూ, మందులకొనుటతోనూ, ఇల్లింతాగుత్తయింది. డబ్బుఖాళి ఆయింది. ఈ మందుల సేవించుటతో వాటివల కలిగిన పరికిరీయం వలన ఒక్కొక్క గుల్లయింది. దోవా, తెన్నూ లేక ప్రకృతి కంకట చూచాడు. వయోమయ యగు ప్రకృతి అస్వనించినది. తన రోగస్వభావమును గూర్చి తెలిసికొనటకు మా అలోగ్యసదనమునకు వచ్చాడు. అ పెద్దమనిషికిని, వాకును ఈ క్రింది సుఖము జరిగింది.

పెద్దమనిషి—అయ్యో, నన్ను పరీక్ష చేయండి.

డాక్టరుగారు—అట్లాగే.

డా—చాలాకాలము నుండి ఖాయిలా పడ్డాను. అంత రక్షయవాళిలో యేది లోపించినదో చెప్పండి.

డా—తప్పకుండా చెప్తాను. (ఇదిరసములో కలిగిన అజీర్తిరోచనములు దానికి వాదిన మందుల దగ్గర

నుండి యిప్పుడున్న గొంతులోని నొసవరకూ అన్నీ
వరుసగా చెప్పాను.)

పె—ఈ సంగతింతా మీ కట్లా తెలిసింది? మీదగ్గర
కనుకట్టు విద్య ఉన్నట్లున్నది, లేకపోతే యిట్లు
యెట్లా చెప్తుతారు?

డా—నేనేమీ గోడి పుసిపి కాను.

పె—కాకపోతే మీ కట్లా తెలిసింది?

డా—మీ కన్నే చెప్పింది.

పె—ఇందులో యేదో విచిత్రమున్నది.

డా—నేనే కాదు, ఈ అద్దములో చూస్తే మీకే తెలు
స్తుంది.

పె—మీరు చెప్పినవన్నీ తూ, చా, లు తప్పకుండా
సరిపోయినాయి. రోగాన్ని చెప్పారాని రోగ
మెట్లాపోతుంది. ఆనలు నయమగుతుందా?

డా—తప్పకుండా నయమగుతుంది, నే చెప్పినట్లు
చేయాలి.

పె—చెప్పండి చేస్తాను.

డా—ప్రకృతి చూశ్రమితక ఆనగుణముగా జీవించాలి.

పె—యెంతకాలము?

డా—సంవత్సరమువరకూ

పె—అమ్మో

డా—గాభిరావడకు అరవారాలలో శ్రీరాకయములో
మూర్చు కనబడుతుంది. విరోచనము పోసేగా అవు
తుంది. భేజిమందులలో పనిలేదు. తత్వము దృఢ

పడిన తరువాత పాతరోగాలు బయటపడుతాయి
రోగపదార్థమంతా వెళ్లిపోతుంది.

పె—(భయపడి, బురిగొక్కింటూ) అవసరమైనపని
ఉన్నది. వెళ్లాలి. మళ్లీవస్తాను.

డా—(గాభిరావడ్లుడు. తెవరకొట్టుకుడడు) పాత
రోగాలు వచ్చి రోగపదార్థము వెళ్లిపోవుటతో
అరోగ్యము చేరుతుంది. రోగపదార్థమును బయ
టకు పోసేయటంతో మొదటికే మనమువస్తుంది.

పె—అయితే రేపటినుండే ప్రకృతి వైద్యము చేస్తాను.

డా—కాఫీ, టీ ఆలవాటున్నదా? మాంసము రోడి
గు?

పె—

డా—ఎదెన్నటినీ మానాలి. రోగపదార్థము (తగ్గి
పోవాలంటే యీ దురలవాట్లన్నటిని మానాలి.

పె—అట్లాగే

డా—శుద్ధయను వదిలియున్నపాటు శరీరస్థానము

సాయంత్రము 8 నిమిషముపాటు లింగస్నాన
మును చేయాలి. ఫలములే తినివాలి.

రెండు నెలలు గడచినవి. రోగము తిరుగుముఖమైనది
పె—నా రోగమునయ్యెంది. నాకేములో పాతరోగా
లేమీ బయటపడవు. నే నెంటికీ పోవచ్చు నను
కుంటాను.

డా—ఇంకా రెండు నెలలపాటుండు ఏమిజరుగు
తుందో మారము. ఒక వారము రోజులు గడచిన
తిరువార పెద్దమనిషి మల్లి తయారయ్యాడు.

పె—డాక్టరుగారు జలబుచ్చేసింది. బహుశః మొన్న
మీ నొకరు, చాలా చచ్చి పోకారు. నేను వద్దం
టూనే ఉన్నాను. కానీ నా మాట వింటేగా, అది
గాక మరొకటి కూడా ఉన్నది. మీరు తినమని
చెప్పిన కాయలు, వండ్లు నాకు నరిపడినట్లులేదు.
వాళ్లు, వాళ్లు చెప్పినట్లు నా రోగానికి తిట్టి
స్నానము పనికిరాదేమో ననుకొంటున్నాను. ఈ
తిండి అసలే సరిపడటం.

డా—(తెదరిపోయినాడు సరిచేయాలి) అవే! ఏమి
విచిత్రమైన స్వాస్థ్యపరకటము కయ్యారలో ఉంది.
అంతటితో అరోగ్యము తిరిగి కలుగుంది. తరువాత
వచ్చే అరోగ్యమే కాళ్ళతరుమగా ఉంటుంది. మీరు
చాలా గట్టిగా చేస్తున్నార కాబట్టి యీ మొండి
రోగము యింత త్వరగా నయమైంది. లేకపోతేవా
యేమయేదో.

పె—(ఆశ్చర్యపడి) అట్లాగా! ఈ రెండు వారాలు
చాలా గట్టిగా చేస్తాను. రోగముంతా పోతుందిగా!

డా—ఇంకా అనుమానమా!

రోగపదార్థము వెడలిపోతుంది. వెనుకటికన్న చాలా
అరోగ్యముగా ఉన్నాడు.

అప్పుడు అతనికళ్లు చూచింది.

డా—రోగపదార్థము చాలా భాగము వెడలిపోయింది.

ఇంకా కాస్త ఉన్నది. రోగము తిరుగుముఖము
పట్టగానే నయమైందని భ్రమపడకు.

నేను చెప్పిన తరువాత రెండు వారాలు గడచినవోలేదో
యీ పెద్దమనిషికి న్యూమోనియా జ్వరము వచ్చింది.

ఈ జ్వరము వచ్చేటప్పటికి అతని స్నేహితులందరు
అక్కలు వదలకొన్నారు. చావు తప్పకవచ్చారు.

మామూలు రీతి లోపచారములతో న్యూమోనియా
రెండు వారాలపాటుండి పోయింది. వెనుకటికన్న అరో

గర్వము అధికమైంది. ఉన్నానాము, చలాకీ యిట్లు
కాదు. ఈ కథ జరిగి మాకు సంకల్పరాలెంది.
భార్యతో సుఖముగా యువపులలో ఉన్నాడు

సారాంశమేమంటే

(1) కంటిని చూచి చెప్పిన విషయము లన్నియు తూ-
చాలు తప్పుకంటా సరిపోయినాయి. (2) కనీకలోని
మందులరంగుల చూచి చెప్పిన అక్షణములన్నియు దేహ-
ములోని రోగలక్షణములకు సరిపోయినాయి.

(3) స్వాగ్యసంకటములు అనుకోనివి అనుకోనిట్లుగా
వచ్చినాయి.

(4) స్వాగ్యసంకటములు వచ్చిపోవుటతో కనీకలోని
మందుల రంగులు లోపించినాయి.

ఇటువంటి సాదృశ్యములు వందలకొలది కేసులలో
చూచుచుండే వారము. కనీకలోని లక్షణములకును
దేహలక్షణములకును సరిపోయెడివి. ఒక్క కేసులో
కూడా లీనపోయెడిది కాదు, దీనివలన మనము తెలుసు
కొనినదేమంటే దేహమునకు విజ్ఞాతమైన పదార్థము
అన్ని చాటి మందులన్న అనురాగమున్నట్లు చేరును.
భలని అత్యంతములో చేరినట్లు కనీకలోని పరిశీలి
భాగములోని రంగువలన తెలిసికొన గలము. భూమి-
నుండి తీర్చిన లోహములు దేహమునకు విజ్ఞాతయ-
ములు. దేహములోని రక్తముతో యీ ఖనిజములు
సారూప్యమును పొందవు. కలిసిపోవు. అందువలన
కొన్ని ఆవయవములలో పేరుకొనున పండ్లలోని
కూరలలోని నేర్పియు, లోహములు లవణములు
దేహములోని రక్తముతో కలిసిపోవును. అందువలన
కూరలను, పండ్లను యెక్కువగా తినవచ్చుటకని దేహము
లోని అంతరవయవములలో పేరుకొనవు. ఇనుము,
గంధకము, సున్నము, సోడియము, భాస్వరము, మేర్పి-
షియము, మాంగనీసులు ప్రధానముగా ఉన్న పండ్లను
కూరలను యెక్కువగా తినవచ్చుటకని కనీకలో కన్ప-
పడవు. భూమినుండి తీర్చిన యినుము, గంధకము,
సున్నము, సోడియము, భాస్వరము, మేర్పిషియము,
మాంగనీసుతో తయారుచేసిన మందులను యెంత
కొంతి మోతాదులలో నేనించినప్పటికిని రక్తముతో
సాదృశ్యమునుపొందివు. అన్ని కలియవు. రక్తముతో
కలియక పోవుటవలన అంతరవయవములలో పేరుకొనును.
ని లోహమునకు యే ఆవయవమునకు అనురాగము

కలదీ తరువాతి అధ్యాయములలో తెలుసుకొందాము.)
ఆ ఆవయవముల తెలుపు కనీకా పరిశీలి భాగము
లలో మందుల రంగులు కనవచ్చును.

ఖనిజములు యెందువలన అంతరవయవములలో
పేరుకొనునో అవి (మందులుగా) మానవులకు ఉపయో-
గింపబడుటకు సృష్టింపబడిన యెడల అంతరవయవము
లలో పేరుకొని కనీకా పరిశీలి భాగములలో ఆ యా-
మందుల రంగులు కనబడ నవసరము లేదు. సృష్టి క్రిను
మును గూర్చి విచారించినను ఖనిజములు మానవులు
(మందులుగా) నేనించుటకు సృష్టింపబడినట్లు లేదు.

భూమిలోనుండి పుట్టిన యీ సుంపద సంకేతము వాల్చు తర-
గతులుగా విభజింపవచ్చును. (1) ఖనిజములు (2)
వృక్షసంపద (3) జంతువులు (4) మానవులు ఈ వాల్చు
రకముల సంపదలలోని పదార్థములతయూ అణువుల
సమూహమే. ఈ అణువుల స్వభావము, గమనము, తరగ-
తుల చారీగా నుండును. తరగతులచారీగా యీ అణు-
వులు సున్నితముగా నుండును. ఖనిజములలోని అణు-
వులకున్న కాయగూరలలోని అణువులు సున్నితము-
గాను, పరిభ్రమించుతముగాను ఉండును. అట్లే జంతు-
వులలోని అణువులకున్న మానవులలోని అణువులు మగ్గి-
సున్నితముగా నుండును. భూమిలోని నేర్పియు లోహ-
లవణములు వృక్షసంపదకు అవసరపదార్థము నొసంగును,
వృక్షసంపద జంతువులకు మానవులకు అవసరపద-
ార్థము నొసంగును. చెట్ల అత్యంత, కాయతన తిని జం-
తువులను మానవులను జీవింతురు. ఇట్లు క్రిందపరికార-
ముగా అవసర పదార్థములు తయారగును. గనుక భూమి-
నుండి తీర్చిన ఖనిజములతో తయారుచేయబడిన మం-
దులు సృష్టి క్రియమునకు వృద్ధిరేకముగా నున్నవి.

బహుశః పౌర కృతి పరిశీలకముగా వేటికి వాటిని వర్గ-
కరణముచేసి ఒకవర్గమునకు ఉపయోగించు పదార్థములు
మరొక వర్గమునకు అనుపయోగమునకు గనుక వాటిని
జీర్ణముచేసుకొనుటకుగాని, శుభరించుటకు గాని,
అనుమాలుమగు వనరులను యేర్పరచలేదు. ఖనిజములు
కూడా (మందులుగా) మానవులకు ఉపయోగమునకు
పౌర కృతి నిర్దేశించినయెడల అవి జీర్ణముగుటకును, శుభ-
రింపబడుటకును అనుకూలముగు వనరులను యేర్పరి-
చెడిది. మానవులకొక జంతువులను యీ ఖనిజములతో
తయారుచేసిన మందులను జీర్ణముచేసలేదు. శుభ-
రించునూ, లేవు, ప్రజలమైన రక్తముతోను, నరములతోను.

కండరములతోను, నిండిన మానవదేహములో, భిజి, ములతో కరుణారసిన మందులు సాయాప్యమును పొందవు.

బయటను పోవు గనుక అంతరవయవములలో పేరు కొనను. పేరుకొనను గనుక కనీష్ఠలో ఆయాభాగ ములలో కనుబడును. ఒక్కొక్క భిజిజనునకును అంతరవయవమునకును అనురాగమున్నది. ఈ భిజిజము అంతరవయవములలో చేరి ఊరుకొనదు గనుక అచ్చట ఉత్తేజమును కలుగ చేయును. ఇతే దేహములోని విషములు, ఇట్లు అంతరవయవములలో పేరుకొనిన మందుల వలననే దాదాపుగా అన్ని కాలికరోగములు వచ్చుచున్నవి.

మంత్రకాస్త్రాక్షరాలు, భౌతికమనఃపరి లేదనియు, భౌతిక దేహమునకు వచ్చురోగము మనస్సుయొక్క ఒక ఆవృత్తి మాత్రమేననియు, దేహము త్విభింబంగరమనియు, వాడింతురు, వారి వాదమునకును కనీసికా నిదానమునకను యోగమునా సామరస్యముగలదేమా విచారించుము. రోగము వలన దేహములోని అంతరవయవములలో మాత్రమీ కలుగగలదు. రోగమువచ్చునపుడు కనీసికాని రంగు తోను, సాంద్రతతోను మాత్రమే కలుగును, రోగము ఉన్నదని అనుకుంటే ఉన్నదనియు, లేదనకుంటే లేదనియు మంత్రకాస్త్రాక్షరాలు చెప్పునుటలకు అర్థములేదు. రోగమువచ్చినపుడు, పుత్యశ్రమముగా కనీసికాలో కనుపడు మార్పులను, లేకుండుటలు భావింపాలో అర్థమగుట లేదు. రోగము వచ్చినపుడు కనీసికరంగులోను, సాంద్రతలోను మార్పులగునను విషయము బయట పడుచుండునను మంత్రకాస్త్రాక్షరాలు యేమి చెప్పినను చెల్లబడి ఆయినది. కనీసికామట్టే నిజమైన యెంత రోగము కలుగలేదు భగవంతునకు మధురైకదా పోవలయును. ఒకప్పుడు అలోగ్యముగాను, అనందముగాను ఉండటమును పరోక్షముగా రోగముతో బాధపడుటను కలుగచేసి భగవంతునికే బుద్ధి లేకుండా పోవలెను.

ఒక సంవత్సరముకొద్దము జరిగిన కథనచెప్పుతాను. నిల్చుచేసినదాని పైకి ఒక పెద్దవ్యక్తిని చూడవచ్చును. అపెద్దమనిషికి పుట్టుతి వైదిగమును అభిమానమున్నది. దీనికితోడు మంత్రకాస్త్రమునందు అచందనమునైన విశ్వాగము గలదు. శ్వేత అపెద్దమనిషిని మాటలాడుననుమందే యీ పెద్దమనిషిని చూచుటకు మంత్ర

కాస్త్రప్రసాదగు మతప్రచారకుడు వచ్చినాడు. మాయాద్వరకును యీ కింది సంభాషణజరిగినది.

నేను—మిత్ర మంత్రకాస్త్రములో ప్రవేశమున్నదా? మంత్రకాస్త్రము—ఉన్నది.

నేను—ఎట్లుకలిగినది.

మం—చెప్పుతాను విసండి. ఇరువది సంవత్సరముల నుండి నాకీ కాస్త్రములో ౨౦ వేళము గలదు. అంత క్రితము నాకు సన్నిపాతకర్మము వచ్చినది. చుట్టుప్రక్కల ఉన్న మందువైద్యుల తండ్రు పూర్తి సంవత్సరములోని మందుల నన్నిటిని పోకారు. కన్యాయా ముఖ్యముగా వాడినాడు, ఎంతపోసినా యేమీ ఉపయోగము లేకపోయినది. బ్రతకని అందరూ అళిల వదిలారు. వరోక మార్గమేమీ లేక వైదిల చేతకట్టాను. వైదిలలోని వాక్యములు చదువుటతో నా ఉత్సాహము నుంట్రినను అధికమైనాయి. మందులలోని సమృద్ధియు నేయినది. (మందులన్నీ మానుట వైదిల వాక్యములే ప్రధానముగా నమ్మి ఆ వాక్యములనే మనము చేయుటతో రోగము తిరుగుముఖము కట్టింది. మందులతో అజివి పెట్టుటలేదు గాన పుకృత్యరోగ పరార్థమును నిరాటంకమైనది బయటకు పంపినది. రోగమునందు చెగింది) అప్పటినుండి నా జీవితమునకు మంత్రకాస్త్ర (వైదిల) మత ప్రచారమునకే విశ్రాంతిగించుచున్నాను. నిజముగా ఆధిగమంతుడే నన్ను రోగవిముక్తు చేసినాడు. ఈ యిరువది సంవత్సరములనుండి చాలా మతప్రచారము చేసినాను. చాలామంది రోగముల కుదిర్చాను.

నేను—ఈగవంతుడు నా రోగమును నయముచేసినాడనటకన్న మీలోని శక్తియే మిమ్ముల రోగవిముక్తు చేసినదనుట యుక్తము.

మం—నాకా మాటలలో సమృద్ధిములేదు.

నేను—(కనీసికను చూచి)—మిత్ర చెప్పులు గొంగురుమంట మున్నదిగా తలనొప్పి ఉంటుంది కాదు. వీటికి తోడు గొంతులో నొసట ఉంటుంది.

మం—మిత్ర చెప్పినవన్నీ నిజమేను. ఇరువది సంవత్సరములనుండి మతప్రచారము చేయుట చేత మిగిలిన బాధలన్నీ పోయినాయి గాని యీ నొప్పులు అట్లనే నిలిచిపోయినాయి. పోవునట్లు లేదు. ఇట్లు ఒప్పుకొనేవారిని చాలామందిని చూచినాను.

కోగవారము బయటకు పోయినవలన ఆకోగము కలసినదియు, పరిశోగము చేయమను శుద్ధిచేయుటకే వచ్చుననియు మీరు తెలుసుకొనలేదు. క్రిందనే బయటకు పోయినవలన గొంతులోని నొస పోవని మీరు తెలుసుకొలేదు. ఇందుకు ఉద్వేగములనుండి మీరు చేసిన మత - ప్రచారములొని నమ్మకముతో తన కోగమును నయము చేసికొనుటకున్న నాలుగు గెలల పాటు ప్రకృతివైద్యము చేసేబట్టియితే వీరివాళ్లవల్ల

(తలనొప్పి, గొంతులోని నొస, చెవులొంగుకుటుకు) తగ్గిపోయేవి. తెలుకటికిన్న బాగా ఆకోగముగా ఉండేవాడు.

ఈ కథనంత కేటిక సారాంశమేమంటే తన్ను తాను నమ్ముకొన్నవానికి భగవంతుడును పాపము చేస్తాడు. తన్ను తానే నమ్మలేనివానికి భగవంతుడు యేమియు సాయము చేయడు. ఎంతవరకే ప్రచారముచేసినా యీ బాధలన్నీ అట్లేనే నిలిచిపోవును.

సప్రకృతి ధర్మపరిషత్తు - సత్యసారాయణపురం - బెజవాడ

కల్పితేని అరలు ప్రకృతి వైద్యము

పంచభూతముల చికిత్స యిచ్చుట లభించును.

కోగము - భారతము - మానసికము అని రెండు భాగములు

ఇవి భాగమున చికిత్స చేసి రెండు భాగమును వదలిన లాభములేదు.

అయా వాత్సవ్యులందు అరికేస నిర్మలముచే ఇచ్చట రెండు భాగములకును వైద్యము చేయబడును. ప్రకృతి ధర్మశక్తి ప్రకృతి వైద్యవ్యాధ్యుల డాక్టరు శ్రీరామ శంకరాచార్యులుగాను ప్రతిపా 15, 30 కేసీలందు వా ఆశ్రమమునందుండి కోగులకు సంతా నొసంగెదరు. ఇతర పనులునులందు ఆతనయనుబట్టి చేయవలయును.

కోగము వచ్చినపుడు మనుష్యుకొనుటకు, కోగము లేనపుడు రాకుండా చేయకొనుటకు ఎంతో నొసంగబడును.

ప్రకృతి కర్మ. మేకేజరు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రకృతి చికిత్సాలయము

మునులతోట, శివలెక్కాలూకా, గుంటూరుజిల్లా.

ఇచ్చట బోధనములు, ఆవశేషములు, ఇంజనీరులతో నిమిత్తము లేకుండా యోగ వ్యాధులు వివిధ ప్రకృతి చికిత్సా విధానములచే కుప్ప, బొల్లి, గిల్లు, నము, గీయ, మార్పలు, పీల్చి, వంధ్యాత్వము ముదయు ముఖ్యముగా మోడలగు మానవులకు సహజమిందు సమర్థము అగు శారీరక మానసికము ఇగు పుష్కలము నివారించుటకును, మరియు నూతన జీవలగు సమన్వయముగను, దుర్మలకరీకులు జల్మియుగము, అంజులకాదులు పౌండ్రాభూతులుగను చేయుదుమను చికిత్స మూత్రము ఉచితముగా చికిత్సచేయబడును. వివరములు కోరుచారు 0-650 పోస్టుబాక్సు పంపించినచో "ప్రకృతి వైద్య" మకు గుంధము పంపబడును.

ప్రకృతి చికిత్సాలయము, భీమవరము. (న. గోదావరి జిల్లా)

ఇచ్చట నమస్క వ్యాధులను వివిధ ప్రకృతి చికిత్సల సహాయముచే నివారించుటకును. చికిత్సాలయమునందు కోగులు నివసించుటకు మంచి వసతులు గలవు.

ప్రధాన చికిత్సకులు:— ప్రఖ్యాతి గాంచిన డాక్టరు వేగిరాజు కృష్ణారాజుగారు వైద్యసహాయకు పాండ్యదేవినవారు చాలా వ్యాధివిధములతో నిర్మేళము చేర్చి చికిత్సాసహజ ప్రాయోగిం.

డా॥ పువ్వాడ పేర్నిజుగారు
(ఆక్స్‌ఫోర్డు నేల సంఘిక తరువాయి)

[illegible]

అయితే అటు క నబద్ధమౌండ వేరుపరచి వారికర్హమునకు విడచుట చాల దుర్మార్గము. మన శరీరము లన్యపదార్థముచే నిండియుండకపోయిన రోగిని సమూహించుటకు భయపడ నక్కరలేదు. ఒకవేళ అంతస్వచ్ఛముగ నుండక పోయినను ఒకరింగన్నానములో మనశరీరమందు ప్రవేశించునన్న దుర్వాయు దుర్గుంధపదార్థమును తత్సంబంధమైన నూత్నశీతవులను వెలపడదును. కుండలు చికిత్స పూర్తిగ పస్యకట్టు లోవును, దురద విశేషముగ నుండును. ఆ దురద కాగలేక రోగి గోకి కుండలను పుట్టుగ జేయును. రసికారచుండుట, పృక్కబట్టల కంటుకొనుట, రుట్టనించును. బాధఅధికమగును. ఆట్టి సినిలో గూడ అవిరబట్టి తదిగుడ్డ కష్టపఱచేరును, నట్టి పట్టివలనను, ఉపశమనస్నానములవలనను, ఆట్టి దురదలు పోవును. అంతేగాని మూరపడతుల ననుసరించి చేతులు ముంచుమును కట్టివేయుట తగనివిను. ఏదీనియందైనను ఉపశమనస్నానములు లాభించును. నూర్యకరణ చికిత్సను ఆదిత్య పేటిక యుండినను విశేష లాభముండదు. చురుట పోయియుటచే అసాయము చాటి పోవును. ఇక స్వరము వచ్చినదాది రోగి గదిలోనికిని ఆనుండి యవలంబును నూత్నశీతవులు సంపరించునని గాలిని శుభ్రమగుచున్నట్లూపించి చేయు క్రియల స్వయము ఉపకార హేతువులుగాక అపకారమునే చేయును. కార్మిల అనిక కలిపిన నీటినిగాని ఫీల్డునిగాని నీటినిగాని పెట్టుచే గాలి దుర్గుంధ యుండు రోగికి పానమును క్షాణవాయువు లభించదు. ప్రాణవాయువుచేనే జీవించు ప్రజీవయము అట దొరక నగుననె యుటాట్టి దుష్టవిమర్శలేదు, ఇక సువాసన నుట్టుములగు గుండ నాచులయొక్కయు, సాంబోజి గిగ్గిలములయొక్కయు ఘాతములు గాలి బాగుచేయలేవు గాని ముట్టువాయువు, ముట్టువాయువుల గిగ్గిలించి లోపలకి బోవునందు కాలేదు ప్రాణవాయువునకు శక్తిపెట్టును. అందువలన నుష్ణస్థలములు గలవియును. గాన వీనితో పోలికను. రోగికి హాయిగా నుండనట్లు కటకలిమి లాగు ముచు గాలిని పృథ్వీవేషపెట్టవలెను. మరచి గాలిలో రోగిగ్రతులున్నను వాతావరణమునందలి యష్టముచే నుండును. గాన భయపడవలెదులేదు. రోగియొక్క ప్రాణబట్టల ప్రసాదుమాన్య చల్లనిచాకలితెచ్చిన ప్రక్కబట్టలు వేయుమండవలెను. కీసినపక్కబట్టలను బాగుగ

నుడక బెట్టి ఆరవేయించవలెను. రసి కాకుచుండు ఆరటియాకులవంటి పెద్ద ఆకులమీద మంచిదే. గదియందలి గాలిని బాగు చేయుటకుగాను శ్రవ్యడప్పుడు ఆగదియందు ఇనుప పెనుమునందు ఇనుక వేసి వేయించినయెడల గాలి బాగుండు. వేపరొట్టచే వివరటవలన మాడ గాలి బాగు పడును. గుగ్గిలం పొగ వేయుటవలన దేహము చుమర్చు నని అట్టి యాచారము గల్పించిరేమో చెప్పజాలను. అవిరి, అతపస్నానములంత ఉపకారము ఈ పొగచే జరుగదు.

కుండలు మాడుగట్టి పక్కలురాలిపోయిన పిమ్మట గూడ లోపలిపుట్టు పూర్తిగా మానుటకు కొంత కాలము పట్టును, గాన వెంటనే ఆరోగ్యస్థానము చేయించరాదు. పత్తమునుగూర్చి కొంత చెప్పవలసి యున్నది. జ్వరము వచ్చినదాని కుండలు చిరుకునరకు లంకణము ఎట్లు అవశ్యకమో పిమ్మట ఆరోగ్యస్థానము వరకును అవిదాహి పత్తమును తేలికగా జీర్ణముగనవి, కారపు పొడియు, పాతబియ్యపు అన్నమును, వేపుడు హారలును గావు, తెలకపిండి, నూని, పాతచింత కాంపవచ్చుడిగావు.

ఇవి మందు వైద్యమునందు రోగియొక్క జీవకోశమును అయవపటత్వమును నశించినపుడే సత్వములు గాన చుక్కని రసయుక్తమైన ఫలములు, వండి వార్చుక. ఉష్ణకారములు చేర్చుని తూరగాయలు. అనువత్సరపు ధాన్యమును దంకిన రేపుడుగల చేయియ్యమును గదియు పత్తములగును. శరీరమంపుల రోగి సహజ విమోచనముచే వానిని స్వస్థానమునుండి గైకొనవలసి శిశువు సరియైన గాన అవి తిరిగి స్థితిస్థాపకశక్తి గలిగి ద్విసంకర్షణల ముతో పనిచేయుచుండుట చే ఆకిల యొక్కవనిను. అంతవరకు శరీరమునింగల సర్వకార్యముహాయి ఉచ్చ హము గలుగును. అయినను ఇట్టిస్థితియందు నిద్రాహారమును తెలకపిండినట్టి నిన్నాదులు గాన నీసి కొనుటచే జీవకోశము పురికొనెను. గాన శరీరమును అసగా రోగము నాశమునకు తెలుగుచు పుట్టినా భుజించి ఆకిల బాధ కోర్పుకొనుట కయ్యల నూనూ రోజులలో ఆకిల మానుటలోని చుట్టు. అట్టి వాడు పూర్తి రోగియై పుట్టిన కాల పరిగ్రామమును వివేకవంతుల సరకులను వివరించి "సర్వభావ సుఖభోగవంతు" అని పొట్ట గుచ్చువాడు.

కర్నూలుజిల్లా ప్రకృతి చికిత్సాలయ ప్రారంభోత్సవము, అక్టోబరు - చి 29-10-44.

(చెలసాని కృష్ణారావు)

చికిత్సాలయ ప్రారంభోత్సవము సాయంకాలము 4 గంటలకు అభివైభవముగా డా॥ శ్రీ శ్రుచ్చానంక ట్రాన్సుయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగినది.

గలివి చివరానుయ్యగారి ఇంటిపద్దనండి ఉత్సవము బ్యాండుమేళతో బయలుదేరి ఈరోజు పడకండ్ల వైపున పీటెట్టిన నిర్మించిన చికిత్సాలయము వరకు తీసికొని రాబడెను. ఉత్సవములో జిల్లాలోని పెద్దలు, ఉద్యోగులు, వర్తకశ్రేణులు పాల్గొనరి.

సభ శ్రీ చలసాని కృష్ణారావుగారి ప్రారంభతో ప్రారంభమైనది. చికిత్సాలయ కార్యదర్శి చెలసాని కృష్ణారావుగారు సభ్యులకు స్వాగతవచనము చెప్పిరి. అగాధినాధిపత్యం వహించిన శ్రీ శ్రుచ్చానంక సభకు ప్రారంభోపన్యాస మొనగిరి. శ్రీయైలకురి ఎల్లయ్యగారు చికిత్సాలయ ప్రారంభము నలపిరి. వారు తమ ఉపన్యాసములో ఈ చికిత్స యొక్క ప్రభావమును

విశదీకరించిరి. జిల్లాలో ఈ చికిత్స యొక్క ఆత్మసరములను తెలిపిరి.

గృంధే నరసయ్య శ్రీశ్రీగారు చికిత్సాలయములో నిర్మించిన భవనమునకు శ్రీ శంకరానందస్వామి గారు శంఖస్థాపన చేసిరి. స్వామిగారు తమ ఉపన్యాసములో దానము యొక్క సహజమును గురించి చెప్పిరి. ఆరోగ్యదానము చేయవలసిన ఇట్టి సంస్థకు సహాయముచేయుచున్న శ్రీ నరసయ్య శ్రీశ్రీగారిని కొనియాడిరి.

శ్రీ మల్లిఖార్జునశాస్త్రిగారు ప్రకృతి చికిత్సను గురించి విశ్చలంగా ఉపన్యసిరి.

అధ్యక్షులు దాదాపు 2 1/2 గంటలసేపు ప్రకృతి చికిత్సను గురించి గంభీరపన్యాసమునకు సభ్యులకు ఆరోగ్యానికి సంబంధించి అనేక విషయాలను విపులముగా చెప్పిరి. సభానంతరము శ్రీ రామసుబ్బయ్యగారు వీరా గానముతో సభకు మనస్సులను ఆహదపరచిరి

